

რედაქცია

სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, პირველ კლასიკურ გიმნაზიის უკან.
სელის-მოწერა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: В. Тифлисе, в редакцію «Дრობის»
«დროების» ფასი
მთელის წლისა . . . 9 მან. სამის თვისა . . . 3 მან.
ქვისის თვისა . . . 5 მან. ერთის თვისა . . . 1 მან.

დროების

ფასი განცხადებისა

სტრიქონზე რუკა კაპ. განცხადებისა მხოლოდ ქართულს რუსულს და სხვა ენებზედ.
თუ საქროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბუთებულ გამოცხადებულ წერილებს. დაუბუჭდვლად წერილებს რედაქცია ვერ დაუბუნებს ავტორს.

ბამოლდის უძველესი ორგანო ბარდა.

წაღკკ ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპიკო

მიიღება ხელის-მოწერა

მომავალ 1884 წლისათვის ვახუშტის

დროებისად

(წელიწადი მეცხრამეტე)

თბილისში, «დროების» რედაქციის კანტონარში, სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, პირველი კლასიკური გიმნაზიის უკან.
თბილისში, ვანო როსტომაშვილთან.
მუთისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში, ბუღვართან.
ბათუმში, წერა-კითხვის სკოლის მასწავლებელ მ. ი. ნათაძესთან.
ზორში, საზოგადოების დეპოში, ადამო თუთაევთან.
ქალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: В. Тифлисе, в редакцію «Дრობის».

ფასი სელის-მოწერისა:

Table with 2 columns: Subscription type and price. Includes rows for 12 months (9 man.), 11 months (8 man. and 50 k.), 10 months (8 man.), 9 months (7 man. and 50 k.), 8 months (7 man.), 7 months (6 man.), and monthly rates (7 man., 6 man., 4 man., 3 man., 2 man., 1 man.).

სოფლის მასწავლებელთათვის წლით—7 მან., 6 თვით—4 მან., 3 თვით—2 მან.
ხვედრი ფული სელის-მომწერმა გაზეთის დაბარებისათვის უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში.

სულაგრავენი

(ქრდილოეთის სააგენტოსი.)
25 ნოემბერს.
ბულა. რადგანაც კუბევის კატასტროფის გამო სისხლის სამართალში მიცემულთ რაინის გზის მოსამსახურეთ ასკილდათ პასუხის-გება, ამისათვის სამჯავრომ განიხილა მხოლოდ ფულზე დავა დამანინჯებულთ იაროვისა და ომჭელეონისა; საქმის გარჩევა დაიწყო 22 ნოემბერს და გათავდა 24-ს სადამოზე. სამჯავრომ გადასწყვიტა: გადახდეს ექვსთა ომჭელეონის სასარგებლოდ 500 და იაროვის სასარგებლოდ 3000 მანეთი და სამჯავროში საქ-

მის წარმოებისთვის 2000 მანეთი. სამჯავროს გარდაწყვეტილებას უვლამ თანაუგრძნო.
კანტონი. გუშინ ბრბომ ხალი-სამ დაანგრევა ქრისტიანების სამლოცველო, მაგრამ ჯარმა განფანტა იგი; სამლოცველოს ნანგრევს 200 სალდათი იცვავს.
რკმი. იტალია ჰგზავნის კანტონში ორს სამხედრო გემსა.
კონსტანტინოპოლი. სუდანის საქმეების გამო ოსმალეთის მმართველობას განზრახვა აქვს გაგზავნოს მეწამულს (წითელ) ზღვაში რამდენიმე მზვერავი ხომალდი (კრეისერი).

«დროების» ჭეღვანეტი, 29 ნოემბ.

სასილნალო მასლაათი
სიამოვნებით ჰკითხულობს კაცი პატარა შენიშვნას სიტყვიერად დაბეჭდილს «დროების» 207 №-ში. ხუმრობა კი არ არის! ზოგიერთა სანდო პირებმა გამართეს ხელის-მოწერა დეპოს დაარსებაზე არა მარტო სილნალოში, არამედ მთელს მარაში. ჯერჯერობით კარგად მიდის ხელის-მოწერა. ხელის-მომწერთა შორის სოფლები გლახებიც ბლომად ურევია.
მართლაც რომ დრო არის მიზიყმაც იფიქროს თავის-თავზედ. დრო არის მორჩეს ვაჭრებს და თავის-თავზედ ზრუნვას თითონვე შეუდგეს. ეს ყველაფერი კარგი და პატიოსანია, ჩვენ წინადადეგარწმუნებულნი ვართ, რომ მომავალი ქიზიყის «მომხმარებელი საზოგა-

დოება» ღარიბი არ იქნება არც წვერების რიცხვით, არც თანხით, მაგრამ მარტო ეს გარემოება ჩვენს ფიქრით არა კმარა «საზოგადოების» დღეგრძელობისათვის. არ ვიცით ის ზოგიერთი პირნი, რომელთაც გამართეს ხელის-მოწერა, რა აზრისანი არიან, და ჩვენ კი გვჯანია, რომ ვიდრე საქმე დაიწყებოდეს, უნდა საქვეყნოდ აღძრულ და გადაწყვეტილი იქნას შემდეგი საგნები მაინც: 1) რამდენი უნდა იყოს საწევრო შესატანი ფული; 2) სად უნდა გაიხსნას საზოგადოების დუქანი (სილნალოში, თუ სოფელში, სახელდობრ რომელში?); 3) ვის უნდა ებაროს «საზოგადოების» თანხა და ვინ უნდა იყოს პასუხის-მგებელი რაიმე უბედური შემთხვევის დროს.
რასაკვირველია, ამ საგნებს გარდა, სხვებიც ბევრია ასახსნელი და შესაგნებელი, რომლებსაც «საზოგადოება»

მალრიდი. ხმება, რომ გერმანიის მეგვიდრე პრინცი გენეილამ რომში გაივლის პაპის სასახავად.
ბერლინი. ორშაბათს მოვა აქ დანიის მეგვიდრე პრინცი მეუღლითურთ.
26 ნოემბერს.
კამბარბუზი. მომავალ წელიწადში უველა სასწავლებლებში 115 სტიპენდიანტი იქნება ხელმწიფე იმპერატორისა; მათ შესანახავად დანიშნულია 31,200 მანათი.
«პეტერბურგის უწყებები» იწერებინ, რომ წრეულ მოკრებილი ჯარის განაწილების დროს, ებრაელნი არ უნდა დაინიშნონ ძელოტზე, სამზღვრებზე და კარანტინებზე სამსახურში, ეგრეთვე რეზერვებში და ადგილობრივ ბატალიონებში და კომანდებში, ხოლო მესულმანები—თურქესტანის ჯარში.
კანტონი. მეფის მოადგილე (ვიცე-გოროლი) არღვევს იმ ცნობას, ვითომც გენერალს ჰონგს გამოეცხადებინოს, რომ, თუ ჩინეთსა და საფრანგეთს შუა ომი მოხდა, უცხო ქვეყნელებმა ზარალი საფრანგეთის მმართველობას უნდა მოსთხოვონ. ჩინეთის მმართველობას უნდა მხოლოდ აიცილოს თავიდან პასუხის-გება იმ ზარალში, რა ზარალიც უცხო ქვეყნელთა ამ ომისაგან მოუვათ.
ბელგრადი. რადიკალური ცენტრალური კომიტეტის წევრთა საქმის გარჩევა დაიწყო; მათ ბრალდება ხალხის აჯანყება.

პარიში. გუშინდელს ანარხისტების ყრილობას ბირჟის მოედანზე დიდი მნიშვნელობა არა ჰქონდა; ყრილობაზე დაესწრო ბევრი გარეშე მყოფი; ბევრნი დაატუსაფეს. დეპუტატთა პალატა ტონკინის ექსპედიციისთვის საჭირო კრედიტის განსჯას შეუდგა. კერბემ შეადგინა ორთქლის ბარქაზების ესკადრა, რომელიც მოწაწილეობას მიიღებს ომში სონტაის და ბავნიზის წინააღმდეგ.
მალრიდი. გერმანიის მეგვიდრე პრინცი გუშინ სევილიაში წავიდა.
27 ნოემბერს.
კამბარბუზი. გამოცხადებულია უმაღლესი მანიჭესტი შესახებ დიდთა მთავართა პეტრე ნიკოლოზოვის-ძისა და გიორგი მიხეილისძის დაფიცებისა, აგრეთვე ბძანებაც, რომლითაც მათი უდიდესობანი ძელიველ-ადიუტანტებათ არიან დანიშნულნი.
გუშინ ზამთრის სასახლეში ნადიმი იყო გამართული იმ დაბალი ჩინებისათვის, რომელთაც გიორგის ჯვრები აქვსთ. სასახლის ეკლესიაში პარაკლისის გადახდის და დიდთა მთავართა დაფიცების შემდეგ, ხელმწიფე იმპერატორი ჩაბძანდა იმ კორრიდორებში, სადაც ნადიმი იყო, აიღო ხელში თიალა და სთქვა: «ვსვამ საერთოდ უველს გიორგის კავალერების სადღეგრძელოს». დიდმა მთავარმა ნიკოლოზოზ ნიკოლოზოვის-ძემ ეუთრთმა დალია სადღეგრძელო ხელმწიფე იმპერატორისა; ამ სადღეგრძელოზე დასძახეს «ურა» და სახალხო სავალობელი იმდე-

არა თუ თვორიულად, არამედ პრაქტიკულათაც, თვით გამოცდილებით იცის, თუ რა მიზეზები ელოდებიან «საზოგადოების» წარმატებას და რა გარემოებანი გზას უნლართავენ.
თანხმად ამ მოსახზრებისა სასურველია, რომ მიზიყის მომავლომა «საზოგადოებამ» კარგად გაიგოს, შეისწავლოს კიდევ უკვე არსებული «საზოგადოების» ჭეღვანეტი, ისარგებლოს სხვათა გამოცდილებით და არ მოუხდეს ბრმასავით ბარბაცი ახალ და უცნობ გზაზედ.
სხვათა შორის დადგენილ საგნებზედ გინდა აქ წარმოვსთქვათ ჩვენი აზრი.
რამდენი უნდა იყოს საწევრო ფული? ჩვენს ფიქრით უნდა, გადასწყვიდეს ნორმა საწევრო ფულისა. მაგალითებრ, არ შეიძლებაოდეს ოც ან ოც-დაათ თუმანზედ ზევით შემოტანა და თუმანზე ან ხუთ მანეთზედ

რეს; ნადიმზე დამასწრე დაბალ
ჩინთ უბძანეს საჭმელებს, ღვინის
და ღვინის გარდა, სტოლის ია-
რადი, სალჭეტები და სხვა წი-
ღონ თან სასოფრად. ექვს საათ-
ზე ნიკოლაევის დარბაზში გამარ-
თეს ნადიმი 400 გიორგის ჯვრი-
ნი და ბრილიანტებით მორთული
ოქროს იარაღიანი პირებისთვის.
ხელმწიფე იმპერატორმა დალია
სადღეგრძელო პირველად გერმა-
ნიის იმპერატორის ვილჰელმისა
და სთქვა: «ვსვამ სადღეგრძელოს
ჩვენის ჩინებულის და ღირსეუ-
ლის სამხედრო ორდენის უნუცე-
სი კავალერისას—გერმანიის იმ-
პერატორისას, ურა!» ამაზედ
მოჰქუვა განუწყვეტელი «ურას» ძა-
ხილი და მუსიკამ პრუსიის სახალ-
ხო საგალობელი დაუკრა. მეორე
სადღეგრძელო: «ესაც თქვენი
სადღეგრძელო, ბატონებო, და
ყველა ჩვენის ჩინებულის სამხედ-
რო ორდენის კავალერებისა, ურა!»
ამაზედაც დიდი «ურა» დასძახეს.
ამ დღესასწაულს დაესწრნენ: გერ-
მანიის ელჩი შვეინცი, სამხედრო
წარმომადგენელი გენერალი ვერ-
დერი და სამხედრო აგენტი პოლ-
კოვნიკი ლიგნიცი; უკანასკნელი
გიორგის კავალერნი არიან. ნადი-
მის შემდეგ მათი იმპერატორები-
თი დიდებულებანი გატრინოში
წაბძანდნენ.

კახანოვის კომისიას პარასკევს
უკანასკნელი სხდომა ჰქონდა. ხმე-
ბია, რომ ყველა იმის ნამუშავარი
დასაბეჭდათ გადასცესო.

ქალაქის უფროსმა ბძანება გას-
ცა გამორისხონ ხელისნების სა-
ზოგადოებიდამ და გარეკონ პე-
ტერბურგიდგან ის ხელისანი ებ-
რაელნი, რომელნიც თავიანთ
ხელობას თავს ანებებენ; პოლი-
ცია აგრეთვე უნდა ატყობინებდეს
ქალაქის უფროსს ყოველი ებრა-
ელის მისვლას პეტერბურგში,

ქვეით. ან კიდევ, თუ მაინცა და
მაინც არ შეიძლება მაქსიმუმის გა-
დაკვეთა, ის მაინც უთუოდ დაიდგი-
ნოს, რომ ყველა წევრს ჰქონდეს
ერთი და იგივე, უმეტესაკლებო
ხმა. მთ ეს აზრი არ იქნება
მიღებული და დაკუთლი, შეიძლება
«საზოგადოება», აშენებული საზო-
გადო სარგებლობის პრინციპზედ, გა-
დაიქცეს... კამპანიალ. წარმოვიდგი-
ნოთ, რომ «საზოგადოება» შესდგავ-
თი ათი ისეთი ოჯახი შეიღებოსაგან,
როგორც ქოშკაშვილია და რომელ-
საც შეუძლიან შემოიტანოს სამოცი,
ოთხმოცი, ასი თუმანიც, და ოციც
თუნდ ისეთებიდამ, რომელნიც შე-
მოიტანენ თითო თუმანს. მაშინ მთე-
ლი საქმე პირველების ხელში ჩავარ-
დება და მათ შეეძლება ისე აწარ-
მოგონ, როგორც მათი მალაქ-პა-
ტიოსანი სურვილი მოითხოვს. ბა-
მოვა ისევ ცარცვა, მხოლოდ ახალი
ტიპისა, რომელთან მერე ბრძოლაც
უფრო გაძნელდება. მთ გვინდა,
რომ «საზოგადოებამ» თავის აზრს

თუნდა რომ ძალიან ცოტა ხნი-
თაც იყვნენ მოსულნი.

პარკში. პალატაში გაცხარებუ-
ლი ბასია ტონკინის საქმეების
შესახებ. კომისიის მომხსენებელმა
რენომ გამოაცხადა, თუ პალატა
არ მისცემს მმართველობას ექს-
პედიციისთვის საჭირო კრედიტს,
მაშინ ჩინეთი უფრო წათამამდება
და წაქეზდებაო.

კურბე იწერება, რომ ჭრანკუ-
რებმა დაათვალიერეს ბანინგის
და სონტოის ახლო-მანლო ად-
გილები.

ალექსანდრიკ. გუმინ კიდევ შვიდს
გაცხ შეეყარა ხოლერა და ერთი
მათგანი მოკვდა.

ჰნა. გაზეთი «Neve-Treie
Presse» აყვედრის ზოგიერთა რე-
სუელს გაზეთებს უნდობლობას ავს-
ტრიის პოლიტიკისადმი ადმო-
სავლეთის შესახებ და ამბობს,
რომ თუ ესეთი უნდობლება უშ-
ლის რუსეთსა და ავსტრიას შუა
მეგობრობის ადღეგნას, ამ დაბრ-
კოლების მოცილება ადვილია,
რადგანაც ავსტრიამ დაამტკიცა,
რომ იმას ჰსურეს ბალკანის სა-
ხელმწიფოთა თავისუფალი წარმა-
ტება, იმიტომ რომ ამ გვარი წარ-
მატება ხელს უწყობს ავსტრიის
ინტერესებს და ადმოსავლეთში
მშვიდობიანობის დაცვას.

პეტერბურგში. პეტერბურგის ქა-
ლაქის საკრედიტო საზოგადოე-
ბის გამგეობა აცხადებს, რომ
ტყუილია ის ხმები, ვითომც ეს
საზოგადოება კოტრდებოდეს.

შინაური შრომისა

ზვალვის გამო ქალაქის გარე-
შემო სოფლებში დიდძალი მიწდ-
რის თავი გაჩენილა, ასე რომ ზო-
გან დედა-მიწის პირი თავის სორო-

მიადწიოს, იგი უნდა შესდგებოდეს
ბევრის წევრისგან და საწევრო ფუ-
ლიც შეძლებისა და გვარად ერთი
და იგივე იყოს, ან ცოტათი გან-
სხვავდებოდეს; რომ მოგვბაც და ზა-
რალიც, ბედიც და უბედობაც, სახე-
ლიც და შერცხენაც ყველას დააწ-
ვეს. რაც «საზოგადოება» ბევრის წე-
რისაგან შესდგება, მით უფრო უახ-
ლოვდება თავის დანიშნულებას.

სად უნდა გაიხსნას «საზოგადოე-
ბის» დუქანი, ანუ დეპო? სიღნაღში,
თუ რომელსამე სოფელში? ეს კითხვა,
ჩვენს ფიქრით, დამოკიდებულია თან-
ხაზედ. მთ საზოგადოების თანხა პირ-
ველ დროში, ან შემდეგშიაც მცირე
იქნება, ისე რომ შეიძლება კაცმა გა-
დაწყვეტით სთქვას, რომ იგი ვერ
გაუწყებს ვაჭრებს ცილობას, მაშინ
შეიძლება «საზოგადოებამ» დაიწყოს
საქმე რომელსამე ცენტრალურ დიდ
სოფელში, მაგალითებრ, ბოდბისხე-
ვი, შანაში, ძარდანახში, ან ანა-
გაში. მორემ წარმოვიდგინოთ, რომ
«საზოგადოების» თანხა ისეთი მცი-

ებით თურმეა დაქვრებული. მთ
უთოვლობამ და უწილობამ დიდხანს
გასტანა, თავი დიდს ზარალს უზამს
მომავალი წლის მოსავალს.

ჩვენ შეეცეთ, რომ ძავეკასი-
ის სამეურნო საზოგადოება აპი-
რობს თურმე პროგრამის შედგე-
ნას იმის შესასწავლად, თუ რა
მდგომარეობაშია მთელის ძავეკასის
მეურნეობა. მთ ხსენებული საზო-
გადოება ამ შრომას შეუდგება და
ბოლოსაც მიადევნებს, ამით დიდს
ამაგს დასდებს მთელს ჩვენს ქვეყანას
და აიცილებს კადეც საყვედურებს
უქმად-ყოფისათვის.

«ძასპიი» გვატყობინებს, რომ
პდრიატიის ზღვის პირზედ პირველი
მდიდარი მთელს ქვეყანაზედ როტ-
ჩილდი კერონის წაბრიკას მართავს,
რომელსაც რამდენსამე მილიონს ან-
დომებსო. ამ წაბრიკის ამენებას
სწორედ მაშინ შესდგომიან, როცა
ბაქოსა და ბათუმს შუა რკინის გზა
გაიხსნას, რაც «ძასპიის» ათქმევენებს,
რომ ამ წაბრიკის ამენებლებს, უე-
ქველია, ჩვენი ნაფთი ექნებოდათ სა-
ხეშიო. მაგრამ რკინის გზა იმდენს
ვერას გაიტანს, რომ ყველა საქი-
როება დაეკმაყოფილოსო და ამიტომ
მალე ბაქოს და ბათუმს შუა ნაფ-
თის მიღები დაიწყებო.

მ. ღიმიტრი ჯორჯაძის გარ-
დაცვალებისა და დასაფლავების თა-
ბაზედ ს. საბუედამა გვწერენ:

მთავ. ღიმიტრის ამ უკანასკნელს
დროს სწეულება ძალიან მოეჩია და
ბოლოს ხომ ისე შეაწუხა, რომ გან-
სვენებული თითქმის ყოველ საათს
სიკვდილს მოელოდა, თუმცა კი სა-
ხეზედ ეს სრულებით არ ეტყობოდა.
ათის ნოემბრისთვის ძმას ღიმიტრისას,
თ. ბიორგის, ჰქონდა დანიშნული
თავის ქალის ქორწილი და ამ სია-
მოვნებისთვის ჰყავდა მოწვეული დიდ-
ძალი ხალხი. ზოგიერთი მახლობელი

რეა, რომ იგი ვერ შესძლებს საქონ-
ლის პირ-და-პირ წაბრიკებიდამ დაბა-
რებას და იძულებული იქნება, რომ
იყიდოს მთილისში; მაშინ ვაჭრები,
რომელნიც რუსეთიდან იბარებენ სა-
ქონელს, დასწევენ ფასს და დეპოს
ვაჭრობას გაუწყვეტენ. იქამდინ შეიძ-
ლება შეაფროვონ დეპო, რომ რაც
ორიოდე გროში გააჩნია, ისიც მო-
სამსახურების ჯამაგირზედ წავა და
«საზოგადოება» ხელ-ცარიელი დარ-
ჩება. ამისთანა გარემოება შეიძლება
ასცილდეს, თუ დეპო სოფლად გაიხ-
სნება. სოფლელ ვაჭრებთან, რომ-
მელთაც საქონელი მთილისიდან
მიაქეთ, ცილობა ადვილი იქნება. მთ
კიდევ «საზოგადოებას» ისეთი კეთი-
ლი დღე მოეღის, რომ შეეძლება
არა თუ რუსეთიდან საქონელი დაი-
ბაროს, არამედ კადეც გაგზავნოს იქ
თავისი კაცი, მოეჭრე, მაშინ, რასა-
კვირველია, ათას წილად სჯობს და-
არსდეს დეპო თვით სიღნაღში, რომ-
გორც მთელი ძიზიყის ცენტრში.
ბედნიერ შემთხვევაში შეიძლება სიღ-

ნათესავეები რამდენიმე კადეც წინად
მოვიდნენ. რეას ნოემბრის, ექვნიც
საათზედ შეცრად, გარდაცვალოა თ.
ღიმიტრი, თუმცა ერთი საათის წინად
თავის ნათესავეებს მხიარულად ესაუბ-
რებოდა.

მ. ღიმიტრის წინასწარ-მეტყველ-
ბა შესრულდა: ხშირად იტყოდა
ხოლმე განსვენებული: ნეტავი ქორ-
წილი არ მოგიშალოთო და აი მართ-
ლა საქორწილოდ მოწვეული ხალხი
სამგლოვიაროდ მოემზადა და ლხინი
ტირილად გადაიქცა.

მათენდა ცხრა ნოემბერი და, თი-
თქმის, მთელმა ძავეკასიამ შეიტყო თ.
ღიმიტრის გარდაცვალება. მთელის
მაზრის უფროსი თ. ნ. ჩ. ამ დღესვე
მობძანდა სოფ. მისელოში მიცვალე-
ბულის პატივის-საცემად და საქირო
განკარგულების მოსაზღვრად. მასე-
ნება და დასაფლავება მიცვალებული-
სა, ზრემის ნაქალაქეც, მთავარ-ანგე-
ლოზის ეკლესიაში, დანიშნა 13
ნოემბრისთვის დილისათ საათზედ. 11-ს
და 12-ს რიცხვებში თ. ბიორგომ მიიღო
ურიცხვი ტელეგრამები სხვა-და-სხვა
წარჩინებულთ პირთაგან ნათესაეთაგან
და საზოგადოებათაგან რომლებშიაც,
უცხადებდნენ მას თავიანთ თანაგრძობას
და გულ-მტკივნეულობას. მიიღო აგ-
რეთვე ტელეგრამა მახმადიანთ სუნი-
ტების ზადე ეფენდისა, რომელშიაც
სუნიტების სარწმუნოების აღმასრუ-
ლებელთ საზოგადოება აცხადებს ჯერ
დიდს მადლობას თ. ღიმიტრის კაცთ-
მოყვარე მოქმედებისათვის და მის
ღვაწლისთვის და შემდეგ—შწუხარე-
ბას,—რომ ეს საზოგადოება სხვა-და-
სხვა მიზეზისა გამო ვერ გზავნის თავის
წარმომადგენელს მიცვალებულის პა-
ტივის-მისაცემად და ბოლოს—აღთქ-
მას, რომ ისინი ძლოცველნი იქნე-
ბიან ღიმიტრის სახელის უკვდაობი-
სათვის. მათენდა ცამეტი რიცხვი და
დილიდამვე აღრე დაიწყო ხალხმა
თავის მოყრა. საეკლესიო წესს ასრუ-
ლებდნენ სამი არხიმანდრიტი და მრა-

ნალში გაიხსნას, დაარსდეს დეპო უმ-
თავრესი და სადმე სახერხო სოფლებ-
ში კიდევ «განყოფილებანი». მაინც
და მაინც, ჩვენის აზრით, სჯობს საქ-
მე სოფლად დაიწყოს.

მის უნდა ებაროს საზოგადოების
თანხა? მინ უნდა იყოს პასუხის-მგე-
ბელი რაიმე უბედურ შემთხვევაში?
მა კითხვა მართლა რომ სამართლია-
ნი და საბუთიანი კითხვაა. ამის რიგია-
ნად გადაწყვეტაზედ ბევრად არის და-
მოკიდებული «საზოგადოების» წევრ-
თა სიმრავლე. მართლაც და აბა მიჩ-
ვენეთ ის კაცი, რომელსაც ენდო-
ბოდეს ექვსას-შვიდასი თუმანი ჩვენს
დროში. რა ვუყოთ,—თუმცა ეს გა-
რემოება ჩვენს ზნეობას ნათელს არა
ჰფენს, მაგრამ საქმე კი ასეა და; ჩე-
ვის ფიქრით, აქაც შეიძლება შესდგეს
შეძლებული კაცების წრე და ამათ
იკისრონ ის საქმე, რომელიც ერთის-
თვის ძნელია. ამ «მზღვეველი» წრის
ხელში საზოგადოების თანხას ჯერო-
ვანი გარანტია ექნება და ყოველი
წევრი დარწმუნებული იქნება, რომ

ვალნი მდღეღლნი. პროცესიაში ათას-ხუთას სულზედ მეტი დაესწრა. წინ მიჰქონდათ გვირგვინები თელავის მაზრის თავად აზნაურთ, რომელიც ეჭირა ხელში მაზრის თავად-აზნაურთ წინამძღოლს; ძაცისის სამეურნეო საზოგადოებისაგან, თელავის მაზრის სამმართველოსაგან, პირუტყვით დამცველთ საზოგადოებისაგან, თელავის მოქალაქეთაგან და სხვა მრავალ კერძო პირთაგან. დასაფლავებამდე დაესწრნენ აგრეთვე თელავისა და სიღნაღის მაზრების თავად-აზნაურთა და შვარლის ნაწილის ყველა სოფლების წარმომადგენლნი თავინთ მოხელეების წინამძღოლობით.

წირვა რომ დასრულდა, სიტყვები წარმოსთქვეს: მღ. ნ. მ. მღ. ი. შ. და არხიმანდრიტმა ბრიგოლმა. მარედ მივებარეთ მიწას განსვენებული დამიტრი და შევსებოვეთ ღმერთს, რომ ხსენება მისი იყოს საუკუნო.

წარსულს ორშაბათს, 21-ს ამ თვეს, მუთაისის ეგრედ-წოდებულს დრამატულს ამხანაგობას წარმოდგენია ხარაზავის შეკეთებულს თეატრში ბატ. ან. შურცელაძის ომხამოქმედებანი დრამა «ავაზაკები». ხალხი ბლომად დაესწრა წარმოდგენასაო, გვერდენ მუთაისიდან, თეატრი თითქმის სავსე იყო და შემოსავალიც საკმაოდ უნდა ყოფილიყო. დრამის დანარჩენს ნაკლებდებდა რომ თავი დაეანებოთ, ის კი მაინც უნდა ესთქვათო, რომ ამ დრამაში ყველანი მქადაგებლებათ არიან გამოყვანილნიო. მანსაკუთრებით ჰქადაგებენ და ჟილოსოფოსობენ კიდევ ავაზაკებიო. ნამეტნავად გაქიანურებული მოწოდებებიც ნაკლებად აღარ ამცირებენ დრამის საზოგადო მოქმედებასაო. მოთამაშებულზედ კი ბევრი კარგი არა ითქმის-რა, მაგრამ ნათქვამია, სადაც ბევრი არ იყოს, იქ ცოტაც კმარიყოსო და

მისი ფული დაუზიანებელი დარჩება. წრეს კიდევ თავის მხრივ ახლო თვალყურე ეჭირება და თავის კონტროლ ქვეშ ეყოლება დეპო, რომ «არც მწუადი დაიწვას და არც შამფური».

ჩვენ, რასაკვირველია, ამ «მასლა-ათითა» მიზიყმი «მომხმარებელი საზოგადოება» არ დაეარსეთ. ეს საქმე ცარიელი ლაპარაკით არა კეთდება. ჩვენ მხოლოდ ას გვინდა ესთქვათ, რომ უზუზრად, მინაურულად საქმე ვერ მოხერხდება. თუ ზოგიერთი დეპოების საქმე ჩვენში ხერხიანად ვერ მიდის, ამის ერთი უმთავრესი მიზეზთაგანი ის სიჩუმეა, რომლითაც ისინი არსდებიან.

დასასრული, გვონებ, ურთუო არ იქნება და არც სიტყვა გაგძელდება, თუ ორიოდ საყვედურს ვუძღვნით სიღნაღის ესრედ-წოდებულს ინტელიგენციას. ამ დალოცვილებს არა თუ კაცთ-მოყვარეობა, თავ-მოყვარეობაც თითქოს დახმობიათ. მამრითი აიხსნება, თუ არ ამ გარემოებით ის მოვლენა, რომ ქვეყანა ამათ

ჩვენც ამიტომ მაღლობას ეუცხადებთო მოთამაშებეს. ძაცებმა კი აჯობეს ქალებსო. «ბარიშების» ბუთილმა სცენაზედ და ბუტბუტმა ბევრი მაყურებელთაგანი აცინაო გულწრფელის სიცილით... საზოგადოებას კი უნდა შეეწინააღმდეგოს, რომ კვლავ უფრო ზღილობიანად დაიჭრდეს თავს თეატრში, ურიგო არ იქნებაო. ანტრატებში იმღერესო სათავადო-აზნაურთ სკოლის არჩეულმა მოწოდებმა, ლობძარად იყოფო მათივე მასწავლებელი ბატ. რ. ც. — ი. მაყურებლებისათვის ბევრად უფრო სისიამოვნო იქნებოდაო, რომ თეატრის მოთავეს ბატ. ან. ბ. — ეი მოეწვია და მისის ხორუს კანური მაყრული, სუფრული და სხ. გაგონებინა თეატრში მოფთათვისო...

როგორც გვერდენ, მუთაისის ქუჩების კეთებისათვის მიუყვით ბეღლი. მისი მდლობელი უნდა იყუნეთო, — ქალაქის მმართველობის, პოლიციის, თუ სამხედრო გუბერნატორის — სულ ერთია და ჩვენ კი ზამთარში ოღრო-ჩოღროიანს ქუჩებში სიარულისა და ტბებში ჭყუმპალისაგან აწი თავისუფალნი ვიქნებითო. მხოლოდ ცუდრ ის არისო, რომ ქუჩების განათება ისევ ძველებურს მდგომარეობაში არისო და ნაფთის საარაკოდ გაიფხვამ ქალაქის განათებზედ ვერაფერია მოქმედება ვერ იქონიაო. აღრინდულად ბუტყავს აქაიქ ქუჩებზედ თითო-ორორი ფარანიო, ღამე რომ ქუჩებზედ ვამოხვიდე და გაიხედო, გვერდნათქვამი იქ შორს, უკუნს სიბნელეში, მგლის თვალებს ხედავო. მიგვიქცევია ამ ვარემოებაზედ ქალაქის საბჭოს ნაფიცი ორატორების ყურადღება...

მუთაისში დარწმუნებით ამობენ, თურმე, რომ მომავლის ენკენისთიღვან იქ გაიხსნება რეალური სასწავლებელი. ამ სასწავლებელად იქნება გარდაკეთებული ესლანდელი

დასინის, ქვეყნა ამათ არცხვენს და ესენი კი ყურებსაც არ ამძრევენ. აგერ, ამა და ამ უცხო კაცმა დაბეჭდა «მოგზაურობა ქახეთში». მინაქო? თელავი და თელაველები: მინაიგლო მასხარად? რასაკვირველია, სიღნაღი და სიღნაღელები. აგერ ილ. ხონელს ახალი ქალაქი აღმოუჩენია ქახეთში... რომელია ეს ბედნიერი კუთხე? მინა არ იცის, რასაკვირველია, სიღნაღი. აგერ, ამბობენ, რომ ქახეთში ერთი ისეთი ქალაქია, რომელიცაც ათი ათასი მცხოვრები ჰყავს, მაგრამ ორი ხერხიანად სასწავლებელი კი არა აქვს, ერთი ქალების სკოლა არ ახადია, ერთი პროგიმნაზია არ უჩნავის, ერთი ქუჩა არა აქვს, რომელზედაც შეიძლება იდეს ისე გავლა, რომ ფეხი არ მოიტეხოს კაცმა, ერთი მტკაველი ამოსასუნთქებელი ადგილი არა აქვს და სასიერო და საყრდენი ედემად გადაუქცევია ვიღაცას ბაკის ბანძი, რომლის ქვეშ იდამ მტკნოე უცნაური კონცერტი მოიშის. რომელია ეს ქალაქი? რასაკვირველია, სიღ-

კლასიკური პროგიმნაზიაო. ამის შესახებ ქალაქის მმართველობამ კიდევ მიიღო ქალაქი. თუ ეს ხმა საფუძველს მოკლებული არ არის, მოგილოცავს მუთაისისათვის; მაგრამ პროგიმნაზია რომ პროგიმნაზიად დარჩებოდეს და რეალურ სასწავლებელი ცალკე გაიხსნებოდეს, ის კი უფრო კარგი იქნება იმერეთისათვის, რადგან ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ერთი კლასიკური გიმნაზია და ერთი რეალური სასწავლებელი საკმაოდ არ იქნება. იმერეთის მოზარდი ყმაწვილობისათვის.

«დროების» კორმასონდენცია.

აზნაზათი, 13 ნოემბერს, მხოლოდ მუთაისში ყველაზედ მეტად შესანიშნავი საგანი არის აქაური უდაბური ადგილების დასახლება. შენასკენლის ომის შემდეგ უმაღლესი განკარგულება იყო, რომ მღ. ძოდორსა და შრისირცას შუა მდებარე ადგილებზე აფხაზები არ დასახლებულიყვნენ. ამათ გარდა სხვას ყველას ეძლეოდა ნება აქ დასახლებებისა; როგორც ამას წინათაც ვაუწყე «დროების» მკითხველებს, ამ ქვეყანას სხვა-და-სხვა მიღეთის ხალხი მოაწყდა, მაგრამ აქაურმა ადგილმა ვერაფერ ვერ მიითვისა გარდა ჩვენი იმერელ-მეგრელებისა და ბერძნებისა. ამ ქადაგ სოხუმის გარშემო შეიდი-რვა მეგრელების სოფელია და სამი თუ ოთხი ბერძენებისა. ამ ხალხმა, როგორც ქრისტიანებმა, მოსვლისა და დაბნელებისათავე სულიერ მოთხოვნილებებზედაც იწყეს ზრუნვა და სამლოცველოების შენებას შეუდგნენ. აი მაგ., დღეს სოფ. მერხეულში, რომელიც მდებარებს სოხუმადამ თოთხმეტე ვერსზე, კარგი გზა-ტყევილის პირად, მიიპატივეს ქალაქის წარმომადგენლები და მამა დეკანოზი დ. ნამჭავარიანი საყდრის კუთხებზედ აღესასწაულის გა-

ნალი იქნება. მანა შესაძლოა, რომ დედა-მონის ზურგზედ კიდევ მოიძებნებოდეს ამისთანა ქალაქი? ვკანებთ, რომ არა. აი, ამიტომ მოგახსენებთ, რომ აქაურ ინტელიგენციას «თავ-მოყვარეობაც» დაჰხმეია მეტქი. ამათ ძალიან ვიწროდ შემოუფარგლავთ თავიანთ მოღვაწეობის ასპარეზი. მდღეღლმა თავის საცეცხლური და ტაბლა იცის... მასწავლებელი ჩასციებია თავის «ანუ, ბანუს»... ქალაქის წარმი მაღვანლებს გამოუცხადებია ომი «სასტიკი, მედგარი» სათამაშო ქალაქებისთვის და ერთი ლაზთიანად კი ირთამაშონ... ქალაქის მოხელემ ერთი «ძველებურად, ჩვენებურად, ქართველურად», ერთი მაღიანად, მარტილიანად კი მოიკლას ფინი ქორ-მეძებრებით «ნადირობაში» და მერე... მერე რაც უნდა მოხდეს. მალეგმა ერთი ახალ-მოდურად, დარბაისლურად, თავადურად, ერთი ეშხიანად კი გული მოიოხონ ქორიკანობით და მერე თუნდა ბაკის ბან-

დასახდელად. მამა დეკანოზი მამა-ფარიანმა აკურთხა ქალაქის სწორად და შემდეგ აქაურთ მცხოვრებთ მიულოცა მოკლე სიტყვით ეკლესიის კურთხევა და თან განუმარტა მოკლედ ქრისტიანობაში ეკლესიის მნიშვნელობა. ეკლესიიდან გამოვიდა ხალხი ვარე ეკლესიის მინდორზე, სადაც მრევლისაგან გრძელი სუფრა იყო გაკეთებული, რომელზედაც ორას კაცზე მეტმა ისადილა.

ეს ეკლესია აუგია ოც-და-ათს ახალ მოსახლე მეგრელებს თავისი საკუთარის ხარჯით. ეკლესიის აშენება, შიგნით მოწყობილობის გარდა, დამჯდარა ათას რეაას მანეთად (1,800 მ.). პირველად დაჰპირებია ადგილობრივი მმართველობა შემწეობას, მაგრამ ბოლოს დაპირება ველარ აუსრულეობია; მხოლოდ იმით შესწევნია, რომ ნება მიუცია მცხოვრებლებისათვის მიცემული ადგილიდან კაკლის ხეები გაეყიდათ და იქიდან აღებული ფული ეკლესიისათვის მოეხმარებინათ. ამ საშუალებით შეიდასი მანეთი მოეგროვებინათ, მაგრამ ათას ასი მანეთის გარდასდაც კარგი საქმეა ოც-და-ათი ახალ მოსახლე კაცისათვის. ამას გარდა სოხუმის ახლო მდებარე სოფ. აბჯავაშიაც აშენებენ მეგრელები ქეთკირის საყდარს; თავიანთ ხარჯით. ამ სოფლებებს ისე მაინც არ გაუძნელდებათ, როგორც პირველ სოფლის მცხოვრებლებს, რადგანაც აქ ორას მოსახლემდის არის. სამართლიანობა იქნება, რომ ამ ახალ დასახლებულებს, როგორც მმართველობა, ისე ქრისტიანობის აღმადგენელი საზოგადოება შემწეობას აღმოუჩენდეს თუ საჩუქრით არა, ისე სესხით მაინც, რომ საქმეც გაიკეთონ და ვალიც ნელ-ნელა გაისტუმრონ. ამბობენ, ვითომ სხვა მოსულ ხალხს უფრო პატივი და შემწეობა ეძლევა... მაგრამ რამდენად მართალია ეს ხმა, დაბეჯითებით ვერ ვიტყვით. ეს კი ვიცით ნამდვილად, რომ სხვა მო-

სულ ხალხს პირველ მოწყობისათვის ფულს აძლევენ, მგონი, თუთხმეტ თუმამდის...

გალაშქელი.

სხვა და სხვა ამბავი.

ძიძებისაგან პირის შეკვრა. მაგისტრებთან, რომ ვეროპში სმირად მოხდება სოფელ სსვა-და-სსვა მუშებისაგან პირის დაღება—ნუღარ ვიმუშაებთ, სანამ ფასს არ მოგვიმატებენ. თუმცა ბერის ჭაბრივისა და ქარხნისა პატრონისათვის ამ გვარი შეტაკება მუშებთან მაკნებელია, მაგრამ, როგორც არის, ვიდრე უძლებენ რამდენსამე ხსენს, ვიდრე ან ერთი მხარე არ გაიმარჯვებს, ან მეორე. მაგრამ ამას წინადა პირადად იმისთანა ხალხს შეუგრძავს პირი, რომ მათთან ბრძოლა შეუძლებელი უფიქრია: ერთს ბავშვების სადგურში უყვალა ძიძებს მუშის წიგნებისათვის თავი დაუხებუბათ და გამოუცხადებთ, ვიდრე ჭამაგირს არ მოგვიმატებთ, რომ დაიხრჩუნენ ვიდრე, ბავშვებს მუშის არ მივცემთ. სადგურის უფროსები მაშინვე დათანხმებულყვნენ მათს პირობაზედ, რადგან უგრძობად იმდენი ძიძის შოვნა უკვლარ მოასურეს და უძიძოდ ბავშვები სულ გაუწყდებოდათ.

ძაღლების მსხვერპლი. პოლშაში ერთი ახალგაზდა არსული გლეხის ქალი წახულა მინდორში მარტო სამუშაოდ, იქ მუცელი ასტკაენია და უხატრონოდ შეიღვი უშობნია. მშობიარობა რადგან პირველი უფიქრია და ისე დაუტანჯავს საცოდავი დედა, რომ უგონოდ მიწაზე მივარდებულა, ამ დროს მოგროვილან სოფლის დამშუელი ქოფები და ახალ დაბადებული ბავშვი ლუგა-ლუგა დაუკლავათ. საბოლოოდ დედა რომ მობრუნებულა, საშინელი სურათი დაუნახავს: იმის ნაშობი ბავშვისა მხალხოდ რამდენიმე ნაფლეთი-და გადაჩენილიყო.

«დროშის» ფოსტა.

«მწერალს» ტ. რას ჩაატვიფოთ ღ. მ—ქეს. თუ ღმერთი გწამთ, დაეხსენით.

მ—ქეს. ი. მ—სოფ. თქვენი წერილი შესახებ დაბა ხიდისთავისა არ დაიბეჭდება.

ჩხრეკია შეილს. თქვენს ფელტონს უამი შეეყარა.

განხილვანი

30 ამა ნოემბერს თბილისის სამართლ-მადიდებლო სასულიერო სემინარიაში, შემდეგ საღმთო წირვისა, რომელიც აღსრულდებულ იქნება უსამდვდელოების საქართველოს ექსარხოსის მიერ, მოხდება საზოგადო კრება წევრთა «ძმობისა შემწევნელისა და რიბთა მოსწავლეთა სემინარიისათა» (братство вспомоществования бѣднымъ воспитанникамъ семинарии). კომიტეტი ძმობისა მოიწვევს ქველ-მოქმედთა და სასულიერო განათლების მოყვარეთა პატივი სცენ კრებასა ამას თვისის თანადანსწრებითა. (2—2)

თბილისის ძალაჲსი ბაგამოლა

აწესდება საყოველთაოდ, რომ 1-ს დეკემბერს გამგეობის თანადანსწრებით მოხდება ვაჭრობა აკლბრის მიწის იჯარით გაცემასზე. ის ადგილი არის 229 დესეტინა 1560 ოთხ-გუთხი საყენი და შეიცავს გაჭს. მიიღება იჯარით 1884 წლის 1-ი იანვრიდან 1887 წლის 1-ს იანვრამდინ. (3—2)

თბილისის ძალაჲსი ბაგამოლაში

30 ნოემბერს იქნება ვაჭრობა 220 ოთხ-გუთხი საყენის ნამტურკის ქვის (щебень) და 140 ოთხ-გუთხი საყენი ქვიშის (гравий) იჯარით ალბაზე, და ამისათვის გამგეობა საყოველთაოდ აწესდება, რათა მსურველნი ამ იჯარის ალბისა გამოცხადდენ ვაჭრობაზე დანიშნულს დღეს, დილის 11 საათზე; განდიტების ნახვა შეიძლება გამგეობაში უყოველ-დღე დილის ათი საათიდან ნაშუადღევს ორ საათამდინ. (3—3)

თუ ეს ვაჭრობა არ შესდგა, მაშინ, თანახმად ბანკის წესდების მე-24-ისა, ინიშნება მეორე და უგანასხეული ვაჭრობა 1884 წლის იანვრის 17-ისთვის.

187/2 წლიანნი სესხნი.

ქ. თბილისს.

მელიქოვისა, ანა ივანეს ასულის, მოქალაქისა: 1 განყოფილებაში, 2 ნაწილში, ბალის ქუჩაზე, სამ ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი, ფლიგელი და მიწა, 204 კვადრ. საჟ.; თაფნი 25998 მან. 45 კაპ., შესავს. გადასახალი 1808 მან. 82 კაპ. სულ 27807 მან. 27 კაპ.

მემკვიდრეთა მირზოვეისა, ივანე მინას-ძის, კოლლეგსკი ასსესორისა: 1 განყოფილებაში, 3 ნაწილში, მიხაილის ხიდზე ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და ქვითკირის დუქნები და მიწა, 758 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 103993 მან. 77 კაპ. შესავს. გადასახალი 6369 მან. 51 კაპ. სულ 110363 მან. 28 კაპ.

მათივე: 1 განყოფილებაში, 3 ნაწილში, მიხაილის ხიდზე, ქვითკირის დუქნები და მიწა, 1259 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 112650 მან. 95 კაპ., შესავს. გადასახ. 6899 მან. 52 კაპ. სულ 119559 მან. 47 კაპ.

მათივე: 1 განყოფილებაში, 3 ნაწილში, მიხაილის ხიდზე, სამ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი, მალაზიები და მიწა, 243 1/2 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 112659 მან. 95 კაპ., შესავს. გადასახალი 6899 მან. 52 კაპ. სულ 119559 მან. 47 კაპ.

ბელოვისა, მეგენი ტიმოთეს-ძის კოლლეგსკი ასსესორისა: 1 განყოფილებაში, 3 ნაწილში, ბოლოვინის პროსპექტზე სამ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი მალაზიებით და მიწა, 118 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 52460 მან. 69 კაპ., შესავს. გადასახალი 4079 მან. 98 კაპ. სულ 56540 მან. 67 კაპ.

ბარათაშვილისა, ნინო ალექსანდრეს ასულის, თავადისა: 1 განყოფილებაში, 11 ნაწილში, ახალ ბებუთოვის და პონსულის ქუჩებზე ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და მიწა, 108 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 20247 მან. 98 კაპ., შესავს. გადასახალი 1748 მან. 54 კაპ. სულ 21996 მან. 52 კაპ.

ბაბაევისა, ღვეთ მასილის-ძის, მოქალაქისა: 2 განყოფილებაში, 11 ნაწილში, ორი ქვითკირის ორ-ეტაჟიან სახლები, მალაზიები და მიწა, 183 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 20247 მან. 98 კაპ., შესავს. გადასახალი 1364 მან. 21 კაპ., სულ 21612 მან. 19 კაპ.

ბეჟანბეკოვისა, ალექსანდრა თომას ასულის, ტიტულიარნი სოვეტნიკის ქერივისა: 1 განყოფილებაში, 1 ნაწილში, ჭავჭავაძის ქუჩაზე ორი ქვითკირის ორ-ეტაჟიანი სახლები, ფლიგელითურთ, და მიწა, 335 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 34256 მან. 01 კაპ., შესავს. გადასახალი 3227 მან. 49 კაპ. სულ 37483 მან. 50 კაპ.

კუსიკოვისა, ივანე სერგია-ძის, მოქალაქისა: 1 განყოფილებაში, 5 ნაწილში, ქუჩაზე, რომელიც მოდის შრევის მოედნიდან სოლდათის ბაზრისაკენ, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლები, მალაზიები და მიწა, 192 კვ. საჟ.; თაფნი ვალი 69027 მან. 22 კაპ., შესავს. გადასახალი 6340 მან. 73 კაპ. სულ 75367 მან. 95 კაპ.

ლიპინსკისა, რომულოდ-ალექსანდრე შრანციის-ძისა, კოლლეგსკი ასსესორისა: 2 განყოფილებაში, 2 ნაწილში, მლისაბედის ქუჩაზე. ორი ქვითკირის ერთ-ეტაჟიანი სახლები, ფლიგელითურთ, და მიწა, 527 კვ. საჟ.; თაფნი ვალი 11044 მან. 36 კაპ., შესავს. გადასახალი 812 მან. 25 კაპ. სულ 11856 მან. 61 კაპ.

სტეპურენკოვისა, პელაგია პონდრატის ასულის, გადამდგარის მაიორის მეუღლისა: 1 განყოფილებაში, 1 მერიის ნაწილში, შახნელო ქუჩაზე, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და მიწა, 350 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 12,169 მან. 05 კაპ., შესავს. გადასახალი 629 მან. 26 კაპ. სულ 12,798 მან. 31 კაპ.

შირიავეისა, ივანე მიხაილის-ძის, მოქალაქისა: მე-2 განყოფილებაში, მე-8 ნაწილში, ჩუღურეთში, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და მიწა, 149 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 12,885 მან. 09 კაპ., შესავს. გადასახალი 1202 მან. 53 კაპ. სულ 14,087 მ. 62 კ.

ქონიევისა, ბრიგორი ბეჟანის-ძის, მოქალაქისა: 1 განყოფილებაში, 1 ნაწილში, ოლგას ქუჩაზე, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი, მალაზიები და მიწა, 300 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 16,870 მან. 42 კაპ., შესავს. გადასახალი 1082 მ. 52 კ. სულ 17,952 მ. 95 კ.

იოსელიანისა, იასონ სოფრომის-ძის, პოდპოლკოვნიკისა: 2 განყოფილებაში, 10 ნაწილში, მლისაბედის ქუჩაზე, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი მეზონინებით, ბალი და მიწა, 221251 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 28609 მან. 10 კაპ.; შესავს. გადასახალი 1534 მან. 50 კაპ. სულ 30143 მან. 60 კაპ.

თბილისის გუბერნიის მისივე მაზრისა.

43 1/2 წლიანნი სესხნი.

მაღალკოვისა, ღვეთ იოსები-ძის, პოლკოვნიკისა: თელოვის აგარს სახანავ-სათესი, სამოღარი და ტყე, 141 დესიატ. 1720 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 1967 მან. 68 კაპ. შესავს. გადასახალი 158 მან. 27 კაპ. სულ 2125 მან. 95 კაპ.

მაღალკოვისა, სოფიო იოსების ასულის, კოლლეგსკი რეგისტრატორის ქერივისა: თელოვის აგარს სახანავ-სათესი, სამოღარი და ტყე, 153 დესიატ. 440 კვადრ. საჟ.; თაფნი ვალი 2960 მან. 16 კაპ., შესავს. გადასახალი 233 მან. 60 კაპ. სულ 3193 მან. 76 კაპ. (3—2)

ქუთაისის თავად-აზნაურების საადგილ-მამულო ბანკისა.

ქუთაისის თავად-აზნაურთ საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობა საყოველთაოდ აწესდება, რომ, ამ ბანკის წესდების მე 18-ს ძალით, 29 დეკემბერს ამა 1883 წლისა, დილის 12-ს საათზე, ქ. თბილისს, თბილისის თავად-აზნაურთ საადგილ-მამულო ბანკის სადგომზე (სოფლაკავის ქუჩა, თ. გრუზინსკის სასახლე № 13), საზოგადო ვაჭრობით გასყიდულ-იქმნებთან დაგირავებულინი ქუთაისის თავად-აზნაურთ საადგილ-მამულო ბანკში უძრავნი მამულნი ქვემო აღნიშნულთა პირთა, რადგანაც მათ წესდებისამებრ ბანკის სასკედრო გადასახალი არ შეუესათა.

გასყიდვა მოისპობა მხოლოდ იმ მამულთა, რომელთა მეპატრონენი; თანახმად მე 19-ს იმავე წესდებისა, შეაკსებენ ბანკის სასკედრო გადასახლს და თან განცხადებათა სარჩებს.

ვაჭრობა დაიწყება ქვემო აღნიშნულის ვაჭრებით ზედ დამატებით შეუკსებულთა გადასახლთა, მამულის გასასყიდლად დანიშნის სარჩებისა და, საზოგადოდ, უყვალ იმ ფულებისა, რომელიც ბანკს თვისის მოკვალის მაგვირად დაუხარჯავს.

გრძელ ვადანნი თაფნი ვაჭრები ბანკისა შეიძლება მოსპობილ იქმნენ ამ ბანკის გირავოს ფურცლებით სასყიდლობრივის ფასისამებრ — მანეთი მანეთად, და აგრეთვე შეიძლება გადატანილ იქმნენ შეიძლება ზედ ვადანსა და სხვა შეუკსებელი ფულები (ნედლიქა) უნდა მოსპობილ იქმნენ ხალხი ფულით.

ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღების მსურველთა შეუძლიათ განიხილონ ბანკის სამმართველოში შეფასებითი აღწერილობა და სხვა საბუთები გასასყიდელთა მამულთა.